

КАБІНЕТ МІНІСТРІВ УКРАЇНИ

П О С Т А Н О В А
від 13 березня 2002 р. N 318
Київ

Про затвердження Порядку визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на території історичних ареалів населених місць

{ *Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ*
N 1293 ([1293-2011-п](#)) від 14.12.2011
N 92 ([92-2018-п](#)) від 21.02.2018 }

Відповідно до статті 32 Закону України "Про охорону культурної спадщини" ([1805-14](#)) Кабінет Міністрів України **п о с т а н о в л я є:**

1. Затвердити Порядок визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць, обмеження господарської діяльності на території історичних ареалів населених місць (додається).

2. Міністерству культури і мистецтв, Державному комітетові будівництва, архітектури та житлової політики:

разом з Радою міністрів Автономної Республіки Крим, обласними, Київською та Севастопольською міськими державними адміністраціями, органами місцевого самоврядування забезпечити протягом 2002-2004 років визначення меж та режимів використання історичних ареалів населених місць;

затвердити до 2005 року правила охорони та використання історичних ареалів населених місць.

Прем'єр-міністр України

А. КІНАХ

Інд. 28

ЗАТВЕРДЖЕНО
постановою Кабінету Міністрів України
від 13 березня 2002 р. N 318

ПОРЯДОК
визначення меж та режимів використання історичних
ареалів населених місць, обмеження господарської
діяльності на території історичних ареалів
населених місць

1. Історичні ареали визначаються тільки в населених місцях, що занесені до Списку історичних населених місць України, затвердженого Кабінетом Міністрів України.

2. Історичний ареал охоплює історично сформовану частину населеного місця, що зберегла старовинний вигляд, розпланування і характер забудови.

3. Режими використання історичних ареалів визначаються їх історико-культурним потенціалом (кількістю, видами, типами і категоріями об'єктів культурної спадщини, загальною містобудівною структурою, наявністю чи відсутністю заповідників, а також установленими зонами охорони пам'яток).

4. Відповідальними за визначення меж і режимів використання історичних ареалів є Мінкультури та уповноважені ним органи охорони культурної спадщини.

{ Пункт 4 в редакції Постанови КМ N 1293 ([1293-2011-п](#)) від 14.12.2011 }

5. Межі історичних ареалів визначаються спеціальною науково-проектною документацією під час розроблення історико-архітектурних опорних планів цих населених місць.

6. Історичний ареал - це найбільш освоєна в минулому і добре збережена частина території населеного місця, що відрізняється традиційним характером середовища і значною кількістю об'єктів культурної спадщини від інших, менш освоєних або погано збережених частин населеного місця.

Межі історичних ареалів слід проводити вздовж розпланувальних і природних рубежів, що відокремлюють історичний ареал від решти міських територій, і визначати історико-архітектурним опорним планом населеного місця. Історико-архітектурні опорні плани розробляються на основі комплексних досліджень усієї території історичного населеного місця та його найближчого оточення.

7. Збереження традиційного характеру середовища історичних ареалів, охорона і раціональне використання розташованих в їх межах нерухомих об'єктів культурної спадщини, збереження її містоформуючої ролі є пріоритетним напрямом містобудівної діяльності в межах історичних ареалів.

8. Проектна документація на нове будівництво, реконструкцію та капітальний ремонт (крім реконструкції та капітального ремонту квартир чи окремих приміщень, які здійснюються без зміни об'ємно-просторових характеристик) у межах історичних ареалів населених місць розробляється з урахуванням вимог затвердженого в установленому законом порядку історико-архітектурного опорного плану.

{ Пункт 8 в редакції Постанови КМ N 92 ([92-2018-п](#)) від 21.02.2018 }

9. У разі незатвердження історико-архітектурного опорного плану населеного місця, що внесене до Списку історичних населених місць України, проектна документація на нове будівництво,

реконструкцію та капітальний ремонт (крім реконструкції та капітального ремонту квартир чи окремих приміщень, які здійснюються без зміни об'ємно-просторових характеристик) у межах історичного ареалу розробляється з урахуванням вимог історико-містобудівного обґрунтування, порядок розроблення якого визначається наказом Мінкультури та Мінрегіону.

{ Пункт 9 в редакції Постанови КМ N 92 ([92-2018-п](#)) від 21.02.2018; вимоги, зазначені в пункті 9, застосовуються до 1 січня 2019 року - див. пункт 2 Постанови КМ N 92 від 21.02.2018 }

10. Історичний ареал є спеціально виділеною у населеному місці територією історико-культурного значення із затвердженими межами, яка повинна фіксуватися в усіх землепорядних і містобудівних документах та розглядатися як специфічний об'єкт містобудівного проектування.

У межах населеного місця може бути визначено один або кілька історичних ареалів.

11. Частина територій історичних ареалів, а саме території пам'яток та їх охоронних зон, території заповідників, охоронювані археологічні території, належать до земель історико-культурного призначення.

12. Визначені науково-проектною документацією межі історичних ареалів погоджуються відповідним органом місцевого самоврядування та затверджуються Мінкультури.

{ Пункт 12 в редакції Постанови КМ N 1293 ([1293-2011-п](#)) від 14.12.2011 }

13. У разі коли на території населеного місця є державний історико-культурний заповідник, його територія обов'язково включається до історичного ареалу.

14. В охоронних зонах здійснюється реставрація та реабілітація пам'яток, забезпечується охорона традиційного характеру середовища, усунення споруд і насаджень, які порушують традиційний характер середовища, відтворення втрачених цінних об'єктів. Нове будівництво можливе тільки у виняткових випадках за проектами, погодженими в порядку, визначеному законодавством.

Зони охоронюваного ландшафту можуть використовуватися для рекреації з мінімальним упорядженням і для традиційної діяльності, що не порушує ландшафт.

15. У зонах регулювання забудови здійснюється реконструкція будівель і споруд. Ступінь реконструкції визначається цінністю наявних об'єктів культурної спадщини, розташуванням зони в історичному ареалі, особливостями об'ємно-просторового устрою історичного населеного місця. В зоні регулювання забудови зберігаються цінні історичні розпланування і забудова, озеленення та упорядження, виразні елементи ландшафту; закріплюється та відтворюється значення пам'яток в архітектурно-просторовій організації історичного ареалу; забезпечуються сприятливі умови для огляду пам'яток та історичного ареалу в цілому.

У зонах регулювання забудови нові будівлі регламентуються за розташуванням, прийомами організації, висотою, довжиною фасадів,

масштабом, характером членувань, пластичним і кольоровим вирішенням, функціональним використанням.

Реконструкція існуючих будівель і споруд регламентується відповідно до їх культурної та містобудівної цінності, а також відповідно до вимог збереження традиційного характеру середовища.

16. Для кожного історичного ареалу визначаються режим використання та конкретні обмеження господарської діяльності на його території, які встановлюються правилами охорони та використання історичних ареалів населених місць. Правила охорони та використання історичних ареалів населених місць повинні враховуватися під час розроблення місцевих містобудівних програм, містобудівної документації. { Абзац перший пункту 16 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1293 ([1293-2011-п](#)) від 14.12.2011 }

Розроблення містобудівної документації є першочерговим для міст, що включені до Списку історичних населених місць України, затвердженого Кабінетом Міністрів України. { Абзац другий пункту 16 із змінами, внесеними згідно з Постановою КМ N 1293 ([1293-2011-п](#)) від 14.12.2011 }

Для зазначених міст місцеві містобудівні програми, містобудівна документація затверджуються відповідними радами за погодженням з Мінкультури або уповноваженими ним органами охорони культурної спадщини та Мінрегіоном. { Абзац третій пункту 16 в редакції Постанови КМ N 1293 ([1293-2011-п](#)) від 14.12.2011 }